

Spis treści

Podziękowania 9

Wstęp. Mit jako nieuświadomiona zasada rozumienia 11

Na początek antropologia doświadczenia 11

Dlaczego medycyna i zdrowie? 14

Mit „tu i teraz” w świecie postprawdy 20

Jak badać współczesne mity o medycynie i zdrowiu? 25

Część I

Od rewolucji francuskiej do afery Watergate

Oświecenie, nowoczesność i ponowoczesność 35

Wprowadzenie 35

Odczarowanie świata 42

Mit oświecenia 51

Oświeceniowe tworzenie nowoczesności 60

Nowoczesne problemy z nauką a *homo anxius* 70

Homo anxius w płynnej nowoczesności 102

Nowe media po aferze Watergate 111

Mit jako siatka bezpieczeństwa 116

Pomiędzy faktem a przeświadczeniem. Mit „tu i teraz” 119

- Mit kiedyś, mit dzisiaj 119
- Mit, czyli słowo, które ożywia 126
- Mity w dyskursie 134
- Peryferyjność mitu „tu i teraz” 146

Pomiędzy niezadowoleniem a sprawczością**Technopłynny umysł w świecie postprawdy 149**

- Horror vacui* – w Internecie nie ma pustki 149
- Technopłynny umysł 154
- Pytania badawcze 158
- Charakterystyka terenu badań – metoda netnograficzna 161
- Fenomenologia a cenzura prewencyjna 165
- Dobór danych – medycyna alternatywna, zdrowie, pandemia 167
- Przełom w badaniach – pandemia SARS-CoV-2 172
- Charakterystyka grupy badanej – cyfrowi imigranci, cyfrowi tubylcy 176
- Potoczne, cyfrowe poznawanie świata 184
- Mitolog zawsze jest sam 196

Pomiędzy *disease* a *illness*. Antropologia medyczna 203

- Zdrowie jako wartość 203
- Antropologia medyczna 209
- Dyskurs medyczny i dyskurs antymedyczny 214
- Napięcie pomiędzy *disease* a *illness* jako stały element doświadczenia pacjenta 220
- Funkcjonowanie polskiego systemu opieki zdrowotnej jako kontekst dyskursu antymedycznego 225
- Brak zaufania do lekarzy, brak poczucia bezpieczeństwa 235
- Grey's Anatomy* i *Dr House* – seriale kłamią 243
- Medycyna alternatywna i New Age 249

Część II**Pomiędzy ciałem a świadomością****Mit o możliwości samouzdrowienia 257**

- Mit przywracający sprawczość 257
- Nowa Medycyna Germańska 259
- Spójne, magiczne, mityczne 267
- Paramedycyna w odpowiedzi na niedostatki medycyny konwencjonalnej 282
- Wtórna oralność grup społecznościowych 298
- Westchnienia ku „tradycji” i „naturze” w Totalnej Biologii 313
- Choroba jako znak i człowiek w poszukiwaniu znaczeń 316
- Each one heal one* – zdrowie w naszych rękach 326
- Kontrowersje 332

Pomiędzy rozgoryczeniem a przebudzeniem**Mit o tym, że lekarze chcą nam zaszkodzić 337**

- „Znalazła nowy sposób na odchudzanie! Dietetycy jej nienawidzą!!!” 337
- „Harmonia” – alternatywna strona medycyny 344
- Jerzy Zięba: „Podawać askorbinian sodu, dożylnie, ile się tylko da!” 347
- Hubert Czerniak: „Włącz myślenie!” 358
- Jerzy Jaśkowski: „Nie daj się ogłupiać” 368
- „Harmonia” przeciwko koronawirusowi 375
- Paranaukowość i medycyna alternatywna 380
- Prometeusze medycyny alternatywnej 383
- Cykliczne konferencje „Czego Ci lekarz nie powie” 385

Spis treści

Pomiędzy mitem a fake newsem

- Mit o szkodliwości medycyny konwencjonalnej* 389
- Oddolny sprzeciw wobec wielkich narracji 389
- Nowe media – funkcjonowanie wRealu24 394
- Modalność mediów alternatywnych i „masakrujące”
nagłówki 403
- Pandemia według telewizji wRealu 24 407
- Dyskurs o zdrowiu – dyskurs o wartościach 414
- Eksperti tacy jak my 421
- Amantadyna – symbol szkodliwości systemu opieki
zdrowotnej 426
- Antyszczepionkowe teorie spiskowe 432
- Konsekwencje dyskursu antymedycznego 453
- Teorie spiskowe rezerwuarem mitów współczesnych 457

Zakończenie. Pomiędzy wiedzą a przeżywaniem

Postprawda i negacjonizm medyczny 461

- Postprawda i mity „tu i teraz” 461
- Oddolni posteksperti 467
- O roli wartości 471
- Negacjonizm medyczny 475
- Co dalej z nauką? 479
- Nie wskakujmy na wahadło 483

Bibliografia 485

Indeks nazw osobowych 519

Spis ilustracji 525

Summary 529